

STOSUJ SIĘ DO ZASAD

Nie spalaj śmieci
Stosuj opał dobrej jakości
Wymień stary piec
Dbaj o jego stan
Nie używaj dmuchaw do liści

Szanowni Mieszkańcy,

Serdecznie zachęcam do lektury niniejszej broszury dotyczącej także ważnej dla nas wszystkich problematyki czystego powietrza. Ograniczenie jego zanieczyszczenia jest naszą wspólną sprawą, ale również naszym wspólnym obowiązkiem.

W województwie mazowieckim od listopada 2017 roku obowiązuje uchwała antysmogowa, znowelizowana w maju 2022 roku, która wprowadza różne zakazy oraz nakłada na mieszkańców województwa obowiązki związane z dopuszczonymi do użytkowania kotłami i paliwami. Na co dzień pracujemy nad wdrażaniem jej zapisów, między innymi poprzez prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnych w mediach społecznościowych i Internecie. Staramy się na bieżąco informować Państwa o zagrożeniach wynikających ze złego stanu powietrza, z jakim mamy do czynienia dość często w okresach zimowych. Ochrona klimatu i poprawa jakości powietrza są dla nas priorytetowym działaniem wynikającym bezpośrednio z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego. Prawda jest jednak taka, że to przede wszystkim Państwo – mieszkańcy naszego powiatu – możecie zrobić najwięcej. Apeluję zarówno o inwestycje w odnawialne źródła energii, termomodernizację, wymianę przestarzałych kotłów, ale także o podjęcie próby zmiany codziennych nawyków, jak chociażby korzystanie ze wspólnych dojazdów do pracy czy szkoły lub zamianę samochodu na rower. To, czy uda się nam osiągnąć poziomy dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 – głównych sprawców smogu – zależy przede wszystkim od naszego zachowania.

Mam wielką nadzieję, że wspólnie zbudujemy zupełnie nową jakość życia w powiecie nowodworskim, że wspólnie przyczynimy się do polepszenia jakości powietrza, a tym samym komfortu życia i pracy. Jeszcze raz polecam Państwu lekturę broszury, która w bardzo przejrzysty sposób prezentuje najważniejsze informacje związane z czystym powietrzem i naszą za niego odpowiedzialnością.

Krzysztof Adam Kapusta
Starosta Nowodworski

Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. Ignacego Paderewskiego 1B
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. +48 22 765-32-00
<https://www.nowodworski.pl>

Urząd Miejski w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. Zakroczyńska 30
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel. +48 22 51 22 000
<https://nowydwormaz.pl>

Urząd Miejski w Zakroczymiu
ul. Warszawska 7
05-170 Zakroczym
tel. +48 22 785 21 45
<https://zakroczym.pl>

Urząd Miejski w Nasielsku
ul. Elektronowa 3
05-190 Nasielsk
tel. +48 23 693 30 00
<https://nasielsk.pl>

Urząd Gminy Czosnów
ul. Gminna 6
05-152 Czosnów
tel. +48 22 785 02 01
<https://www.czosnow.pl>

Urząd Gminy Leoncin
ul. Partyzantów 3
05-155 Leoncin
tel. +48 22 785 66 00
<https://leoncin.pl>

Urząd Gminy Pomiechówek
ul. Szkolna 1a
05-180 Pomiechówek
tel. +48 22 765 27 24
<https://www.pomiechówek.pl>

Od 11 listopada 2017 r. na Mazowszu obowiązuje UCHWAŁA ANTYSMOGOWA, znowelizowana 14 maja 2022 r.

można montować tylko kotły spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu

Wymagania ekoprojektu to minimalne normy emisji zanieczyszczeń do powietrza dla kotłów oraz ogrzewaczy pomieszczeń (m.in. kominków), określone jednolicie dla całej UE.

Sprawdź klasę kotła podczas zakupu!

zakaz spalania w kotłach, piecach i kominkach:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0–3 mm
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna)

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

- przestrzeganie przepisów wprowadzonych uchwałą antysmogową jest kontrolowane zarówno w kwestii posiadanych urządzeń grzewczych, jak i stosowanych rodzajów paliw
- użytkowanie instalacji naruszających przepisy uchwały antysmogowej jest zagrożone karą grzywny do 5000 zł lub mandatem do 500 zł zgodnie z art. 225 kodeksu karnego
- udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu

zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012

- zakaz eksploatacji kotłów na paliwa stałe (w tym biomasę) w nowo budowanych budynkach, dla których wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2023 r., jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora, na której znajduje się instalacja,
- zakaz używania kominków, które nie spełniają wymogów ekoprojektu lub nie są wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

WSPARCIE FINANSOWE I MERYTORYCZNE

Dotacje za pośrednictwem urzędu gminy – samorządy lokalne są głównymi redystrybutorami środków przyznawanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz samorząd województwa.

<https://powiat-legionowski.pl/dla-mieszkanow/srodowisko/powietrze-wspolna-sprawa>

Program Stop SMOG
<https://czystepowietrze.gov.pl/stop-smog/>

Program Mój prąd
<https://mojprad.gov.pl>

Ulga termomodernizacyjna
<https://www.podatki.gov.pl/pit/ulgi-odliczenia-i-zwolnienia/ulga-termomodernizacyjna/>

w granicach administracyjnych m.st. Warszawy, zakaz stosowania węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,

- kotły na węgiel, spełniające wymogi ekoprojektu, eksploatowane w granicach m.st. Warszawy i uruchomione przed 1 czerwca 2022 r., mogą być eksploatowane do końca ich żywotności.

zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012,

- w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,

- kotły na węgiel, spełniające wymogi ekoprojektu, eksploatowane w granicach powiatów znajdujących się w obszarze NUTS2 (grodzki, legionowski, miński, nowodworski, piaseczyński, pruszkowski, otwocki i warszawski zachodni) i uruchomione przed 1 czerwca 2022 r., mogą być eksploatowane do końca ich żywotności,
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności, jeśli zostały zainstalowane prze 11 listopada 2017 r.

CZYSTE POWIETRZE NASZA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

NOWY DWÓR
MAZOWIECKI

25. Mazowsze

Mazowsze » organizacja pozarządowych

Zadanie publiczne pn. „Nie oddychaj smogiem – kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców powiatów legionowskiego, nowodworskiego i wołomińskiego” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego

Zdrowe Mazowsze to nasz wspólny cel.

Zobacz, co możesz zrobić, by ratować naszą małą ojczyznę.

Broszura, którą trzymasz w dłoni, trafiła do Ciebie nieprzypadkowo. Jesteś mieszkańcem domu jednorodzinnego na Mazowszu. Twoje życie, zdrowie, jest zagrożone.

6000 osób
tylu mieszkańców Mazowsza co roku umiera, z powodu złej jakości powietrza

0,5 litra
tyle powietrza z każdym oddechem człowiek wciąga do płuc

2 lata
tyle skraca życie oddychanie zanieczyszczonym powietrzem, w którym stężenie pyłu PM 2,5 jest przekroczone (wg badań naukowców z Energy Policy Institute na Uniwersytecie w Chicago)

Smog jest podstępny – działa niezauważalnie w ludzkim ciele, prowadząc do śmiertelnych efektów, atakując serce, płuca i inne organy.

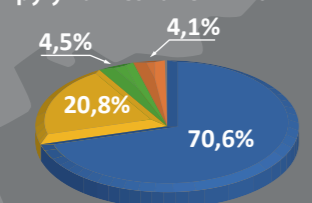
CO ZANIECZYSZCZA POWIETRZE NA MAZOWSZU?

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu odpowiedzialnymi za przekroczenia norm są:

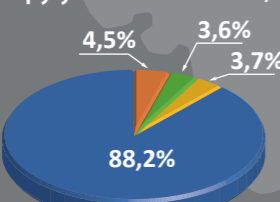
- spalanie paliw w gospodarstwach domowych (złej jakości paliwa i nieekologiczne stare piece, tzw. kopciuchy),
- spalanie śmieci,
- w Warszawie również intensywny ruch samochodowy.

Źródła zanieczyszczeń w województwie mazowieckim i ich podział (na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim – raport wojewódzki za 2022 rok)

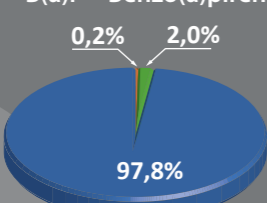
pyły zawieszone PM10

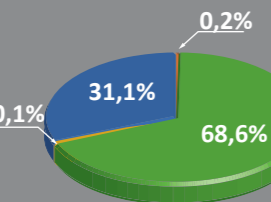
pyły zawieszone PM2,5

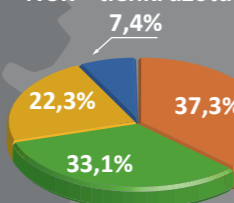
B(a)P – Benzo(a)piren

SOx – tlenki siarki

NOx – tlenki azotu

■ Gospodarka komunalno-bytowa
■ Emisja punktowa
■ Transport drogowy
■ Inne źródła

Powietrze, którym oddychamy, jest zanieczyszczone. Zawiera substancje, które zagrażają naszemu życiu i zdrowiu. Atakują układ krwionośny i oddechowy, zwiększają ryzyko zachorowania na nowotwory płuc, gardła czy krtani, prowadzą do wielu innych chorób, a w następstwie do przedwczesnych zgonów. Narażają dzieci na silne alergie i konieczność przyjmowania leków od najmłodszych lat. Pogłębiają złe samopoczucie osób starszych.

SMOG ZABIJA. SMOG OBNIŻA JAKOŚĆ ŻYCIA.

Powoduje konieczność zmiany naszych codziennych nawyków. Zamyka nas w domach, gdy na dworze świeci piękne słońce. Prognozą pogody coraz częściej towarzyszą ostrzeżenia – nie tylko związane z niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi, ale również z jakością powietrza. Indeksy jakości powietrza są alarmujące. Szczególnie niebezpieczne są najdrobniejsze frakcje pyłu, tzw. **pył zawieszony PM2.5**. Szacuje się, że z powodu długotrwałego narażenia na jego działanie **życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze o około 8 miesięcy.**

W Polsce – **nawet o 10 miesięcy**, gdyż zanieczyszczenie w naszym kraju jest większe niż w pozostałych krajach UE. Co to oznacza?

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

6000
liczba mieszkańców Mazowsza umierających co roku z powodu smogu

500 tys.
roczna liczba wizyt u specjalistów z powodu chorób spowodowanych smogiem

12 tys.
roczna liczba nowych hospitalizacji wynikających z problemów zdrowotnych będących konsekwencją zanieczyszczonego powietrza

35 mld złotych
łączna wartość kosztów zdrowotnych dla Mazowsza oszacowana w 2020 r.

KTO PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZŁY STAN POWIETRZA – MY WSZYSCY. KTO MUSI PODJĄĆ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA – MY WSZYSCY.

* Dane prezentowane podczas Kongresu Czystego Powietrza w Warszawie, w marcu 2023 r.

JAKIE SĄ SKUTKI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA?

zdrowotne:
■ zanieczyszczenie powietrza wywołuje krótkotrwałe ostre objawy chorobowe, ale również choroby przewlekłe, często nieuleczalne, bezpośrednio zagrażające życiu lub skracające jego długość

przyroda:
■ choroby zwierząt i roślin
■ zmniejszenie różnorodności biologicznej

gospodarka:
■ koszty opieki zdrowotnej
■ zmniejszona produktywność pracowników
■ zniszczenie infrastruktury

rolnictwo:
■ zmniejszenie i straty plonów
■ zakwaszenie gleb
■ choroby roślin

atmosfera i klimat:
■ zmiany klimatyczne
■ kwaśne deszcze
■ dziura ozonowa
■ smog

SMOG

To nienaturalne zjawisko atmosferyczne spowodowane nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza, powstające przy bezwietrznej pogodzie i dużej wilgotności. Jego powstawaniu sprzyja ukształtowanie powierzchni (doliny) i zwarta zabudowa. Powietrze jest wtedy zamglone i miewa nieprzyjemny zapach. Szczególnie źle smog znoszą dzieci, seniorzy, alergicy i ludzie z chorobami układu oddechowego. Główną przyczyną smogu jest niska emisja.

NISKA EMISJA to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z sektora komunalno-bytowego (domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla i drewna odbywa się w nieefektywny sposób) oraz z transportu spalinowego.

PM2.5

